

เอกสารอ่านประกอบหลักสูตรการเขียน
โครงการเพื่อครูภาษาไทยในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
สถาบันภาษาไทยสิรินธร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2

การเขียนประกอบด้วยอะไรบ้าง

การที่เราจะเขียนได้ดีนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องรู้ว่าการเขียนมีองค์ประกอบอะไรบ้าง? ตัวอย่างป้ายโฆษณาริมทางหลวงจะบอกเราเกี่ยวกับองค์ประกอบของการเขียนได้อย่างไร?

ประการแรก เรารู้อยู่แล้วว่าวัตถุประสงค์ของโฆษณาคือ การบอกและโน้มน้าวให้เราเชื่อหรือทำอะไรบางอย่าง คำถามต่อมาก็คือ ป้ายโฆษณาที่ตั้งอยู่ริมถนนมีวัตถุประสงค์เพื่อโน้มน้าวใคร? คำถามนี้ตอบไม่ยาก นั่นก็คือ โน้มน้าวใครก็ได้ที่อ่านภาษาไทยออกและผ่านไปบริเวณนั้น

สิ่งที่ควรคิดประการต่อมาก็คือ คนที่ผ่านไปผ่านมาส่วนใหญ่อยู่บนรถทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็รถยนต์ ส่วนตัวหรือรถโดยสารประจำทาง ไม่มีใครหยุดรถเพื่อลงมาอ่านและการเห็นป้ายก็เป็นเพียงระยะเวลาสั้น ๆ ดังนั้น ภาษาที่ใช้เขียนป้ายโฆษณาริมทางจึงต้องสั้น กระชับ สะดุดตา และอ่านแล้วเข้าใจได้ในทันที

จากป้ายโฆษณาริมถนน เราอาจสรุปองค์ประกอบของการเขียนได้ 2 องค์ประกอบ คือ

- 1) เขียนเพื่ออะไร? หรือบอกวัตถุประสงค์ในการเขียน
- 2) เขียนบอกใคร? บอกองค์ประกอบของผู้อ่านหรือประเภทของผู้อ่าน

สิ่งเหล่านี้คือองค์ประกอบพื้นฐานของการเขียน อย่างไรก็ดี ตัวอย่างป้ายริมถนนอาจบอกอีกหนึ่งองค์ประกอบ นั่นคือ 3) องค์ประกอบเรื่องเวลาอันจำกัดในการอ่าน ทำให้ต้องเลือกใช้ภาษาที่สั้น กระชับ เข้าใจได้ง่าย และสะดุดตา เป็นต้น

เราได้ทราบองค์ประกอบของการเขียนเบื้องต้น 3 ประการแล้ว ลองดูตัวอย่างการเขียนโฆษณาในหนังสือพิมพ์ว่าจะมีองค์ประกอบเหล่านี้หรือไม่

ตามองค์ประกอบ 1 และ 2 จะเห็นว่าการเขียนโฆษณาในหนังสือพิมพ์ไม่ต่างจากโฆษณาในป้ายริมถนน นั่นคือ มีวัตถุประสงค์ในการเขียนเพื่อโน้มน้าวให้ทำหรือเชื่ออะไรบางอย่าง และเขียนให้ผู้อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับนี้คนใดก็ได้ที่อ่านภาษาไทยออก

แต่สิ่งที่ทำให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์แตกต่างจากโฆษณาในป้ายริมถนน คือ ผู้อ่านสามารถอ่านหนังสือพิมพ์ได้อย่างไม่รีบร้อนและจะอ่านเมื่อไรก็ได้ ดังนั้น ข้อจำกัดเรื่องเวลาจึงไม่ใช่ปัจจัยที่ผู้เขียนต้องคำนึงถึงในการเขียนโฆษณาในหนังสือพิมพ์

นั่นแสดงว่า เราจะเขียนโฆษณาในหนังสือพิมพ์ได้ยาวเท่าใดก็ได้เพราะไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาแล้วใช่หรือไม่? คำตอบคือ ไม่ใช่ เพราะแม้ไม่มีข้อจำกัดเรื่องเวลา แต่การเขียนโฆษณาในหนังสือพิมพ์ก็มีข้อจำกัดอื่นเข้ามาแทน นั่นคือ ข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ เนื่องจากการโฆษณาในหนังสือพิมพ์ต้องมีค่าใช้จ่ายในการซื้อพื้นที่ ดังนั้น แม้ภาษาที่ใช้ในการเขียนโฆษณาในหนังสือพิมพ์จะไม่จำเป็นต้องสั้น กระชับเข้าใจได้ทันทีเพราะข้อจำกัดเรื่องเวลาแบบเดียวกับโฆษณาในป้ายริมถนน แต่ก็ยังคงต้องเขียนด้วยภาษาที่สั้นและกะทัดรัดเหมือนกัน เพราะมีข้อจำกัดเรื่องพื้นที่เข้ามาแทน

กล่าวโดยสรุปคือ การเขียนมีรูปแบบแตกต่างกันออกไปตามองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเขียน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของผู้เขียน 2) ผู้อ่าน/ ประเภทของผู้อ่าน และ 3) ปัจจัยข้อจำกัดเรื่องเวลา หรือ 4) ปัจจัยข้อจำกัดเรื่องพื้นที่ องค์ประกอบเหล่านี้สัมพันธ์กับรูปแบบของการเขียนที่ผู้เขียนเลือกใช้ซึ่งเราจะกล่าวถึงในตอนต่อไป